

ที่ ศร ๐๐๐๕.๑/ 133

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๕๕๖/๖๕๕๖
วันที่..... ๖ เม.ย ๕๖
เวลา..... ๑๖.๕๓/๔

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนจักรเพชร กทม. ๑๐๒๐๐

๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ส่งสำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ค่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๑ นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชลวร)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฤษฎีกา
รับที่..... ๖๓ / ๖๕๕๖
วันที่..... ๖ / ๖๔ / ๕๖ เวลา ๑๗.๐๐

กลุ่มงานคดี ๑

โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๕๖๐๐ ต่อ ๓๑๕๘

โทรสาร ๐ ๒๖๒๓ ๕๖๔๗

กลุ่มงานระเบียบวาระ

รับที่ ๑๐๐ / ๖๕๕๖

วันที่ ๓ / ๓๖ / ๕๖ เวลา ๑๐.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานการประชุม
รับที่ ๑๓๔ / ๖๕๕๖
วันที่ ๖ / ๓๖ / ๕๖ เวลา ๑๗.๐๐ น.
ส่งกลุ่มงาน พนทศ ๖๖๖๙

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๕๒

วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๑

ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ สรุปความได้ว่า ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน และที่นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ต่อมาที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอตั้งกล่าว แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบ

ลำเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานคดี ๑

- ๒ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว และที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติม แล้วส่งคืนสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งวุฒิสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติม จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง (๓) ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่องเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒

ประเด็นเบื้องต้นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องของประธานสภาผู้แทนราษฎรไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๐ วรรคสอง กำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ยื่นคำร้องพร้อมเอกสารประกอบในคดีที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ตามมาตรา ๑๔๑ ของรัฐธรรมนูญ แต่คำร้องนี้ยื่นโดยประธานสภาผู้แทนราษฎรโดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ บัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่า คำร้องนี้ได้ยื่นโดยประธานรัฐสภา จึงมีคำสั่งให้รับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๕) ประกอบข้อ ๒๕ และให้มีหนังสือแจ้งไปยังประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี และประธานผู้ตรวจการแผ่นดินว่า หากมีคำชี้แจงหรือเสนอความเห็นเป็นการเพิ่มเติมก็ให้กระทำเป็นหนังสือต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑

- ๓ -

ประธานรัฐสภามีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า ได้ชี้แจงกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ในทุกขั้นตอนโดยละเอียด และได้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในทุกขั้นตอนเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้ประกอบการพิจารณาแล้ว ส่วนประธานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. แล้ว ไม่มีคำชี้แจงหรือความเห็นเป็นการเพิ่มเติมแต่อย่างใด สำหรับนายกรัฐมนตรียังได้พิจารณาแล้วไม่มีคำชี้แจงหรือความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด ปรากฏตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๒

ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นวินิจฉัย ไว้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือไม่

โดยที่รัฐธรรมนูญ หมวด ๖ ส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติถึงผู้มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ รวมถึงให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ ส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัติ มาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เสนอโดยผู้มีอำนาจเสนอหรือไม่ ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑

- ๔ -

ของร่างพระราชบัญญัติเสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติด้วย หรือไม่ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรี หรือไม่ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๗ หรือไม่ และได้มีการระบอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้มีการกระทำเป็นสามวาระและมีคะแนนเสียงการลงมติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ตรวจพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. คร่าขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แล้ว

ประเด็นที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีเนื้อหาแบ่งออกเป็นดังนี้

บททั่วไป มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๕ กล่าวถึง ชื่อพระราชบัญญัติ วันที่มีผลใช้บังคับ บทบัญญัติให้ยกเลิกกฎหมาย บทนิยามศัพท์ และผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๒๒ กล่าวถึง องค์ประกอบ การสรรหา การเลือก การให้ความเห็นชอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ และการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งของผู้ตรวจการแผ่นดิน

หมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง แบ่งเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ การร้องเรียน มาตรา ๒๓ ถึงมาตรา ๒๗ กล่าวถึง บุคคลผู้มีสิทธิร้องเรียน วิธีการร้องเรียน การส่งเรื่องของคณะกรรมการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑

- ๕ -

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง มาตรา ๒๘ ถึงมาตรา ๓๔ กล่าวถึง เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะรับไว้พิจารณา การเปิดโอกาสผู้ร้องเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องชี้แจงแสดง พยานหลักฐาน การจัดทำรายงานความเห็น คุณพินิจในการแจ้งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ดำเนินการกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการทุจริต

หมวด ๓ การตรวจสอบองค์การตามรัฐธรรมนูญและองค์การในกระบวนการยุติธรรม มาตรา ๓๕ กล่าวถึง การให้นำบทบัญญัติหมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔ จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๓๖ ถึง มาตรา ๓๙ กล่าวถึง การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ การพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง การไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะ

หมวด ๕ การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒ กล่าวถึง วิธีการในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการ จัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

หมวด ๖ การรายงานประจำปี มาตรา ๔๓ ถึงมาตรา ๔๔ กล่าวถึง การจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา รวมทั้งการเปิดเผยรายงานประจำปี

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๗ กล่าวถึง การลงโทษและอัตราโทษ สำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

บทเฉพาะกาล มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๑ กล่าวถึง การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ที่ยังไม่แล้วเสร็จ การใช้บังคับบรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับเดิม วาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรง ตำแหน่งอยู่ในวันที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และการให้สำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภาเป็นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไปพลางก่อน

ลาเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)

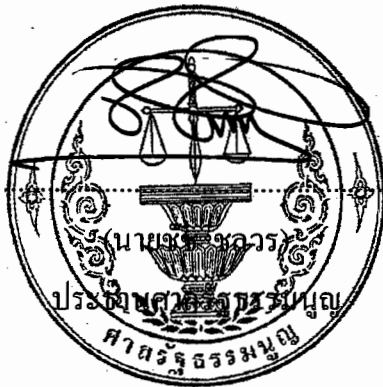
ผู้อำนวยการสำนักงานคดี ๑

- ๖ -

ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาข้อความในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ในส่วนเนื้อหาข้อความทั้ง ๕๑ มาตรา รวมทั้งในส่วนนำตอนต้น (คำปรารภ) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มีความสอดคล้องและไม่มี ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑

- ๓ -

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๒

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล เอกอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑